

huius vite cōgemiscam⁹ . nunc de spe
futuroꝝ gaudioꝝ cōgaudeam⁹ . nunc
mutuū secreti reuelacōne recremure .
nunc simul ad illam visionem ihesu . ac
bona celestia suspiremus **S**i vero non
nunq̄ vtile est vt intensum animū ad
inferiora quedā et iocunda laxemus .
sint laxamenta illa plena honestatis
vacua leuitatis . et si careāt nimio pō
dere non tamen careant edificacōne .
In hys ergo trib⁹ maturitate humili
tate et benignitate tota exterior mo
rum disciplina consistit . **H**umilitas
autē maturitatem temperat ne elata
videatur . **B**enignitas ne austera et
indignabunda .

Tercia descensio quantū ad seipm
qua homo fragilis nō diu vel semp spi
ritualibus valens insistere necesse ha
bet se in opere manū exercere .

"Capl. lxxvii."

Tercio debes frequenter ascendere
et opus aliqđ corporeale vel ma-
nuale arripere. immo certe ita debes
exercitiū tuū ordiāre vt cotidie tempus
in opere manuū suis et certis tempori-
bus exerceas. et suis rursus tpiibus
in ascensionibus cordis pficias quāq̃
a cordis pfectibus forsitan manibus
operans non impediris. **P**otes enim
infra opus orare. meditari. in timōre
te et desiderio exercere. Sancti patres
nostri hoc pro regula habuerunt. vt
quanto fidelius se ad opus manuū cō-
ferrent tanto ad altiores puritatis et
caritatis ascensum et spiritualē pfec-
tum sperabant se puenturos. **I**taq̃
homo fragilis cum sis noli te angeluz
putare qui semper vtitur cibo spiritu-
ali quem tu nescis vt tu etiam velis
semper spiritualibus adherere. sed te
ipsum certis temporib⁹ exerce in ope

manuali multiplici ratione. **P**rimo
ne tedio victus iam etiam in toto re
linquas spirituale exercitiū. **R**ec repu
ta te feruētorem et magis spirituale
quod fuit magnus ille anthomius qui nisi
talem ascensum et descensum inter o
pus manuale et spirituale ab angelo
didicisset tedio victus ad seculum redi
uisset. **I**deo vult cassianus. quod qui non
est cotidie contentus aliquo manib⁹
operari nō potest in cella finaliter pse
uerare. **S**cdo em̄ quāuis ad modicū
interdū illa manualia ab illa vacatio
ne te retrahunt postea tamē valencō
tem ad eā te reddunt. **N**am vt audisti
non potes cū cōcupiscencijs ascendere
sed ipse sunt quae ascensum impediunt.
ideo istas cōcupiscencias oportet te vin
cere p̄cipue ope manuali. **I**n desiderio
est em̄ omnis oculosus. **S**ic sepe ergo

opus manuum deseruit spiritali ascen-
sioni in quantum impedimenta remou-
ascendendi. **Tercio** cor tuum valde est
instabile et hinc inde velut nauicula in
fluctibus maris fluctuans sic quatitur
diuersis affectibus et meditacionibus
Igitur ut dicit **Cassianus**. Cor tuum velut
quodam anchora te deest figere pondere
videlicet et occupacione alicuius operis
manualis. **Quarto** quoniam plures ad-
itus temptandi inimicus in nobis repe-
rit ociosis quam occupatis. **Siquidem** occu-
patus ut aiunt vno demone temptatur
ociosus vero innumeris demonibus de-
uastatur. **Quinto** si diligenter aduertis
ipsum opus manuum utiliter te ammonere
ad ascensum. **Primo** enim ammonet te
de loco in quo te dominus posuit unde cecidi
Nam ibi constitutus in quietis ple-
nitudine non te cum labore oportuit
operari **Et** si ad am positus erat ut scilicet

tura dicit vt paradifum operaretur.
nō tamen cū labore fed eum colens cū
fuma delectacōne. et cōfiderans in
inferioribus potenciā sapienciaz et be-
nignitatē creatoris. in laudē eius fere-
batur. Est igit̃ fcdm **Berndū**. opus
manuū quali vulnez ligamentū vnde
corripetis et amoneris de culpa. Siq̃
dem post culpam datū est hoc p̃ceptū
legis naturalis. **In** sudore vultus tui
vesceris pane tuo. Quociens igit̃ ma-
nibus oparis totiens amoneris de cul-
pa transgressiōis. **Itē** p̃ opus manuū
amoneris q̃ sex diebus scz tota vita
qua hic viuīs oportet te laborare. **Nā**
temp⁹ est laborandi. septimo vero die
finita vita presentī dicet spirit⁹ vt a
laborib⁹ requiescas. Ammoneris igit̃
manuali opere illuc tendere vbi te nō
oporteat laborare fed tantum vacare
et videre quomā suauis est dominus

Sed et opus manuum reddit te liberum
ne sit tibi opus alijs applaudere et alio-
rum aliqua desiderare. sicut **A**postolus
scribit ad **T**hessalo. **S**eptimo scdm
Bernardum. **I**psium opus manuum sepe
sicut corpus suo pondere et mole depri-
mit. ita non nunquam concupiscentiam dul-
cis exprimit et efficit puriorem. propter
hec et multa alia sancti patres nostri
precipue in egipto tam fideliter labora-
uerunt et propter labores eorum a sanctis
tam sublimiter extolluntur. **V**erutamen-
ne a cordis ascensionibus longe disce-
das ea debes magis opera corporalia
quam in te est semper eligere quam cum
spiritualibus videntur maiorem conue-
nientiam habere. sicut sacros libros
scribere. quod minus ab ascensu impe-
dit et est spiritualiter amplius fruc-
tuosum **Q**uot enim libros sacros scri-
bis quasi tot veritatis preces facis.

et quot ex eis cōpūngunt et p̄ficiunt
tot eris particeps meritorum . Hinc
opus scripture beatus **Bernardus**
magis approbat . Plures sanctorū pa-
trum scriptores erant **Omnes** fratres
et discipuli in monasterio sancti mar-
tini libros scribebant . De opere scrip-
tu. e inter alia bt̄s **Jerom̄** risticii
monachū specialiter amonet . Plures
sancti libros suos tū ex humilitate . tū
ad deuitandū otium . pp̄ris manibus
scribebāt . vt de **Ambrosio** legitur et
Iero . Sane cum manib⁹ oparis nō
debes mente otari s̄ ad pietatē cordē
te exercere orando aliq̄d ā meditādo
seu certe qd̄ scribis dulcē ruminando
Immo etiā scdm̄ **Aug⁹** . de ope mona-
chorū . poteris infra op⁹ deuote aliq̄d
decantare **Rec** enim opus manū ista
pl⁹ impedit q̄ seculares a suis carmini-
bus impediūtur manibus laborantes

Debes autē fideliter operari non sicut
seculares qui recipiunt solū mercedē;
transeuntem. tu autē non solum mer-
cedem tempalem sed immarcessibilez
coronā in celis. Attende q̄ sancti an-
geli laboribus occupatis pastorib⁹ spe-
cialiter natum xpm̄ dñm nunciauerūt
Noli tamen in labore esse nimis vel im-
portun⁹ sed moderatus et discretus.
Debes precipue in opere manū silen-
cium custodire. Silencium em̄ in quo
iuxta pphetam est fortitudo nostra et
si ubiq; et semp est seruādū nisi neces-
sitas cogat vel vtilitas suadeat. maxie
tamen in opere manuali. Juxta illud
Apostoli. Obsecramus in dño ihesu vt
cū silencio panem vestrū manducetis.
De ascensionib⁹ ad proximū vel pp-
ter proximū. Et primus descensus fit
ad superioris iussionem.

Capl. lxxij.